

SAOPĆENJE ZA ŠTAMPU

Objavljeno u petak 7. februara 2003. godine

Dom za ljudska prava uručuje 4 odluke o prihvatljivosti i meritumu

U **petak, 7. februara 2003. godine u 9:00 sati** u Kantonalnom sudu, Šenoina br. 1, Sarajevo, Dom za ljudska prava uručio sljedeće 4 odluke o prihvatljivosti i meritumu:

CH/98/168 Omer BJELONJA protiv Federacije Bosne i Hercegovine

Činjenično stanje i postupak

Podnosilac prijave je vlasnik kuće u općini Ilidža, Federacija Bosne i Hercegovine. Predmet se tiče pokušaja podnosioca prijave da dobije naknadu za svoju kuću, koju je tadašnja Armija BiH izuzela za potrebe privremenog korišćenja tokom oružanog sukoba. Podnosilac prijave od 3. maja 1996. godine vodi različite postupke pred raznim domaćim organima, sudskim i upravnim, da bi dobio naknadu za korištenje njegove kuće, kao i za štete i gubitak imovine nakon izuzimanja, ali su ti postupci još uvijek u toku.

Navodne povrede ljudskih prava

Podnosilac prijave se žali da je izuzimanjem njegove kuće povrijeđeno njegovo pravo na mirno uživanje imovine i da je iz nje otuđena pokretna imovina nakon izuzimanja. Posebno se podnosilac prijave žali na činjenicu da ni organi uprave ni domaći sudovi nisu odlučili u njegovom predmetu u propisanom roku.

Prijava pokreće pitanja u vezi prava na mirno uživanje imovine prema članu 1 Protokola br. 1 uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, kao i prava na pravičnu raspravu zagaranatovanog članom 6, stav 1 Konvencije.

Zaključci Doma

Dom je proglasio neprihvatljivim dijelove prijave koji se odnose na razdoblje prije 14. decembra 1995. godine u mjeri u kojoj se oni odnose na žalbene navode u vezi korištenja kuće, kao i dijelove prijave koji se odnose na zahtjev podnosioca prijave u pogledu počinjene štete i gubitka imovine.

Dom je našao da organi vlasti nisu osigurali da se postupci koje je podnosilac prijave pokrenuo radi dobivanja naknade za korištenje njegove kuće kao i za počinjene štete i gubitak imovine riješe u okviru razumnog roka. Posebno su organi uprave nekoliko puta propustili da donesu odluke u okviru propisanog roka. Pored toga, Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine vratio je oba postupka u predmetu nazad Kantonalnom sudu na rješavanje. Međutim, izgleda da Kantonalni sud nije preduzeo nikakve procesne radnje u predmetima od 1998. godine. Dom stoga nalazi povredu člana 6 stav 1 Konvencije zato što se u postupcima u predmetu podnosioca prijave nije odlučilo u okviru razumnog roka.

Dom je dalje našao da se Federacija Bosne i Hercegovine uplela u zaštićenu imovinu podnosioca prijave u vremenskom periodu od 14. decembra 1995. do 26. augusta 1997. godine, kada je podnosiocu prijave kuća vraćena. Dom nalazi da je izuzimanje privatne imovine radi pružanja podrške narodnoj odbrani u vrijeme rata, i uplitanje u imovinska prava podnosioca prijave u periodu nakon rata bilo zakonito i opravdano u javnom interesu do 23. decembra 1996. godine, kada je zvanično objavljen prestanak ratnog stanja u Bosni i Hercegovini. U pogledu perioda od 23. decembra 1996. do 26. augusta 1997. godine, Dom nalazi da je tužena Strana povrijedila pravo podnosioca prijave na mirno uživanje imovine zagaranatovano prema članu 1 Protokola 1 uz Konvenciju.

Pravni lijekovi

Dom je naredio Federaciji Bosne i Hercegovine da preduzme sve neophodne korake da brzo privede kraju oba postupka, a u svakom slučaju u roku od dva mjeseca od datuma kad ova odluka postane konačna i obavezujuća. Dalje, Dom je dosudio iznos od 3.000 KM na ime kompenzacije za nematerijalnu štetu. Dom zadržava pravo da donese daljnje naredbe koje bude smatrao neophodnim u predmetu.

CH/01/8529 Andrija MARIJANOVIĆ protiv Federacije Bosne i Hercegovine**Činjenično stanje i postupak**

Predmet se odnosi na pokušaje podnosioca prijave da mu se vrate ili naknade sredstva što ih je izuzela Armija Bosne i Hercegovine tijekom oružanoga sukoba.

Godine 1993., Komanda 3. korpusa Armije Bosne i Hercegovine izuzela je materijalna sredstva podnosioca prijave. Među ostalim stvarima, ova su se sredstva sastojala i od motornoga vozila i priključnog vozila. Podnosilac prijave od 27. juna 1996. godine vodi različite postupke pred domaćim organima, sudskim i upravnim, radi ostvarivanja naknade za oštećeno motorno vozilo i priključno vozilo, ali su ovi postupci još uvijek u toku.

Navodne povrede ljudskih prava

Podnosilac prijave se žali da je tužena Strana povrijedila njegovo pravo na naknadu, pravo na rad, pravo na socijalnu skrb te pravo na mirovinu. Podnosilac se prijave dalje žali da je povrijeđeno njegovo pravo na zakonsku zaštitu njegovih građanskih prava. Na koncu, navodi da je tužena Strana prouzročila štetu na njegovoj imovini.

Prijava pokreće pitanja u vezi prava na pravičnu raspravu zagaranovanog članom 6 stav 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima i prava na mirno uživanje imovine zagaranovanog članom 1 Protokola br. 1 uz Konvenciju.

Zaključci Doma

Dom je proglasio neprihvatljivim dio prijave koji se odnosi na postupak prije 14. decembra 1995. godine. Dom je takođe proglasio neprihvatljivim dio prijave koji se odnosi na navode podnosioca prijave o pravu na rad, pravu na socijalnu skrb te pravu na mirovinu.

Dom je ustanovio da u ovom predmetu sudovi nisu izvršili svoju dužnost da osiguraju da se postupci okončaju u okviru razumnog roka. Posebno, pošto se Zakonom o parničnom postupku ne predviđa mogućnost da drugostepeni sud riješi meritum predmeta ako prvostepeni sud načini proceduralne pogreške, a pošto je u ovom predmetu Općinski sud propustio da postupi u skladu sa uputstvima Kantonalnog suda, Dom nalazi da je takvo postupanje dovelo do nepotrebnog odugovlačenja u cjelokupnom postupku. Zbog ovog propusta sudova da okončaju postupak podnosilac prijave je dugo vremena bio u neizvjesnosti u pogledu svoje imovine. Dom stoga nalazi povredu člana 6 stav 1 Konvencije jer u postupku u predmetu podnosioca prijave nije odlučeno u okviru razumnog roka.

Pošto je našao povredu prava podnosioca prijave zaštićenog članom 6 stav 1 Konvencije u pogledu dužine postupka, Dom ne smatra neophodnim da prijavu ispita i prema članu 1 Protokola br. 1 uz Konvenciju.

Pravni lijekovi

Dom je naredio Federaciji Bosne i Hercegovine da preduzme sve neophodne korake da žurno okonča parnični postupak koji je u toku. Dom je, nadalje, dosudio iznos od 1.000 KM na ime kompenzacije za nematerijalnu štetu.

CH/01/7257 Rade BOROTA protiv Republike Srpske**Činjenično stanje**

Ovaj predmet se tiče pokušaja podnosioca prijave da spriječi svoju deložaciju iz imovine u kojoj živi i čije je vlasništvo uknjiženo u zemljišnim knjigama na njegovo ime. U avgustu 1995. godine podnosilac prijave je zaključio ugovor o zamjeni kojim je zamijenio svoje nekretnine u Hrvatskoj za nekretnine u Republici Srpskoj, Laktaši, Trn, u suvlasništvu četiri brata. Podnosilac prijave trenutno živi u jednom dijelu zamijenjene imovine, koja se sastoji od jedne kuće čiji su vlasnici ranije bila dva brata koja su naknadno pribavila dvije odluke CRPC-a kojima se potvrđuje da su oni bili "bona fide posjednici" dva dijela zamijenjene imovine koja se nalazi u Laktašima. U novembru 2000. godine i u januaru 2001. godine Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica, Odsjek u Laktašima, je donijelo dva zaključka o dozvoli izvršenja za dvije odluke CRPC-a. Podnosiocu prijave je dat rok od 90 dana da se iseli iz imovine

Podnosilac prijave je zatim pokrenuo postupak pred Osnovnim sudom u Banja Luci tražeći potvrdu valjanosti ugovora o zamjeni. U isto vrijeme, on je tražio od Suda da donese privremenu mjeru da se prekine izvršenje odluka CRPC-a. Sud još nije donio odluku po ovom zahtjevu.

Navodne povrede ljudskih prava

Podnosilac prijave navodi povredu svojih prava zaštićenih članovima 6 stav 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima u smislu da je propustom suda da prekine postupak izvršenja dok traje spor prekršen princip jednakosti pred zakonom. Podnosilac prijave navodi i da su, iz istih razloga, prekršena njegova prava zaštićena članom 13 u vezi sa članom 6 stav 1 Konvencije. Podnosilac prijave dalje navodi povrede svojih prava zaštićenih članom 8 i članom 1 Protokola br. 1 uz Konvenciju. I na kraju, podnosilac prijave se žali da je žrtva diskriminacije jer je izbjeglica iz Hrvatske, u smislu da osobe raseljene iz Bosne i Hercegovine u Hrvatsku u toku rata uživaju pravo na povratak i vraćanje svoje imovine, dok izbjeglice iz Hrvatske nisu u mogućnosti da vrate u posjed svoju predratnu imovinu.

Zaključci Doma

Dom je proglasio prijavu prihvatljivom u pogledu žalbenih navoda prema članovima 6, 8 and 13. Međutim proglasio je prijavu neprihvatljivom u pogledu žalbenog navoda o diskriminaciji prema članu 14 i članu 1 Protokola br. 1 uz Konvenciju.

U pogledu merituma, Dom je našao da je Republika Srpska povrijedila pravo podnosioca prijave na poštivanje doma zagarantovano članom 8 Konvencije, kao i njegovo pravo na djelotvoran pravni lijek zagarantovano članom 13 u vezi sa članom 8 Konvencije. Dom je dalje odlučio da nije neophodno da ispita da li je bilo povrede prava podnosioca prijave zaštićenih članom 6 Konvencije.

Prvani lijekovi

Republici Srpskoj je naređeno da preduzme sve potrebne zakonodavne i upravne radnje da osigura da svi upravni postupci, uključujući postupak izvršenja, u predmetu podnosioca prijave budu prekinuti *ex officio* od strane upravnih organa do donošenja pravosnažne sudske odluke o valjanosti ugovora o zamjeni.

CH/01/7224, Milenko VUČKOVAC protiv Republike Srpske**Činjenično stanje**

Ovaj predmet se tiče spora između podnosioca prijave, prijeratnog vlasnika nekretnina u Zagrebu i I.T.-a, prijeratnog vlasnika nekretnina u Banjoj Luci, oko njihovog ugovora o zamjeni imovine, zaključenog u 1992. godini. Nijedna strana ne osporava da je ugovor zaključen dobrovoljno, ali se zapravo ne slažu oko predmeta ugovora, tj. da li ugovor uključuje dvije kuće ili samo jednu. Podnosilac prijave tvrdi da ugovor uključuje obje kuće. Podnosilac prijave je uknjižio svoje vlasništvo na obje parcele u katastarske knjige. On jednu kuću koristi, a drugu iznajmljuje trećoj strani. Zamjenjenu imovinu u Zagrebu I.T. je prenio na svog sina B.T.-a, kao darovnicu, a potom je B.T. uknjižio svoje ime u zemljišnim knjigama. I.T. sada živi u Vojniću, u Hrvatskoj. I.T. je naknadno pribavio odluku CRPC kojom se potvrđuje da je on bio "bona fide posjednik" jedne od kuća (one koja

je sporna). U junu 2001. godine Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske, Odsjek u Banjoj Luci, donijelo je zaključak o izvršenju odluke CRPC-a. Spor između podnosioca prijave i I.T.-a, u vezi valjanosti ugovora o zamjeni nekretnina, trenutno je u toku pred domaćim sudovima.

Navodne povrede ljudskih prava

Podnosilac prijave navodi povredu njegovih prava zaštićenih prema članu 6 (pravo na pravičnu raspravu), članu 13 (pravo na djelotvoran pravni lijek) i članu 8 (pravo na poštivanje doma) Evropske konvencije o ljudskim pravima i članu 1 Protokola br. 1 uz Konvenciju (pravo na mirno uživanje imovine). Podnosilac prijave se dalje žali na diskriminaciju u vezi sa članom 1 Protokola br. 1 i članovima 6, 8 i 13 Konvencije.

Zaključci Doma

Dom je prijavu proglasio prihvatljivom u pogledu žalbenih navoda prema članu 13 i članu 1 Protokola br. 1 uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima. Dom je ostatak prijave proglasio neprihvatljivim.

U pogledu merituma, Dom je našao da je Republika Srpska povrijedila pravo podnosioca prijave na mirno uživanje imovine zagantovano članom 1 Protokola br. 1 uz Konvenciju. Dom je dalje odlučio da nije neophodno ispitati da li je bilo povreda prava podnosioca prijave zaštićenih članom 13 Evropske konvencije o ljudskim pravima.

Pravni lijekovi

Republici Srpskoj je naređeno da preduzme sve neophodne zakonske i upravne radnje da obezbijedi da se u predmetu podnosioca prijave svi upravni postupci, uključujući postupak izvršenja, prekinu po službenoj dužnosti od strane organa uprave do donošenja pravosnažne odluke suda u parničnom postupku koji je u toku u vezi valjanosti ugovora o zamjeni.

.